

V Kršnūv zpravodaj

Časopis pro přátele a oddané Kršny prosinec 1993 - leden 1994

ŠRÍ BADRINÁTH DHÁM

Milí přátelé,

velice se Vám omlouvám za opožděné vydání Kršnova zpravodaje. Vrátila jsem se teprve na začátku tohoto měsíce z pouti po posvátných místech Indie a až nyní jsem mohla dokončit celý zpravodaj. Ráda bych se s Vámi chtěla podělit o zážitky, zkušenosti a realizace z této cesty a proto již v tomto opožděném zpravodaji najdete vyprávění o pouti do Himálají. V příštích zpravodajích bych Vám ráda vyprávěla o Majápuru, rodišti Šrí Čaitanji Maháprabhua a o Vrndávanu, kde jsem se po celý měsíc Kártik účastnila Vradža Mandala Parikramy, pouti okolo celého Vrndávanu, kde Šrí Kršna projevuje své zábavy se svými oddanými. Také jsem hodně fotografovala a chystám se připravit i několik programů s promítáním diapositivů, které můžete uvidět na Kršnově dvoře. Vy, kdo nemáte možnost přijet na Kršnův dvůr a podívat se na promítání, můžete uspořádat u sebe doma nebo v místě svého bydliště malé setkání s přáteli, kde bychom mohli promítat a vyprávět.

Vaše služebnice Džajašrí dásí.

V době mé nepřítomnosti na Kršnově dvoře přibýlo několik nových oddaných a štěně vlčáka Kišorí. Oddaní dokončili sklizeň a dostavěli koupelnu a nyní pracují na stavbě záchodů a renovaci několika místností. Připravují se na sboření rozpadajících se chlévů a na stavbu domu na tomto místě. Bude to ekologická hliněná budova.

V říjnu přijela hardcorová skupina Shelter oddaných z USA. O jejich koncertu v Praze Vám bude vyprávět bhaktin Iveta a o oslavě kraviho festivalu na Kršnově dvoře bhakta Martin.

Vystoupení skupiny Shelter se setkala s velkým úspěchem. Většina návštěvníků koncertu v pražském Roxy klubu očekávala Shelter (Útočiště) a s ním i svaté jméno. V přestávkách mezi předskupinami vystřídal hardcore tradiční kirtan oddaných Kršny se skupinou Shelter, což

udivilo některé příznivce. Již v polovině představení jsme rozdali aspoň 400 porcí prasádam - 60 litrů kičrů, 40 litrů halvy a stovky čipsů smažených na pravém ghí. Při pozorování zevnějšků a jednání diváků, jsem pochopila, co znamená, že Šríla Prabhupáda je *patita-pāvana*, zachránce nejpokleslejších.

Letošní oslavy kraviho svátku přilákaly na Kršnův dvůr asi sto třicet hostů. Přesně se to spočítat nedalo, jelikož hosté přijížděli v průběhu dne vlakem, auty a stopem. Takový zájem jsme neočekávali. Návštěvníci byli ze všech koutů republiky, mezi nimi se přijelo Kršnovi poklonit i několik u nás žijících Indů.

Před programem, který začal ve dvě odpoledne, měli hosté možnost si společně prohlédnout farmu. V chrámové místnosti bylo už půl hodiny před áratikem (obřadem) tolik hostů, že skupinka oddaných hrající bhadžany tvořila ostrůvek v moři. Jak se tam potom vešli i ostatní včetně telete Rásy a pracovníků televize, je mi záhadou. Následoval extatický kirtan, při kterém se do varu dostali Indové i další přichozí.

Přednáška Turiji Prabhua a video Posvátná kráva měly zřejmě velký úspěch. Dá se to usuzovat alespoň z toho, že se hosté ptali oddaných rozdávajících prasádam, jestli bude mléko. Zatím ho bohužel tolik nemáme. Hostina však předčila očekávání všech. Osm obsluhujících se mělo co ohánět, aby byli všichni spokojeni. Museli přítom roznášet prasádam do všech pater budovy, kam jsme museli rozmístit nebývalý počet hostů.

Kraviho festivalu se zúčastnili kromě pracovníků rakouské televize také někteří novináři. Zatím se však až na malý článek v Zemědělských novinách nedali nijak slyšet. Spokojení hosté, pěkná atmosféra a nemalé příspěvky svědčí o tom, že svátek krav se líbil. Turija Prabhu prohlásil, že příští rok ho budeme muset uspořádat na Václavském náměstí. Nevím, jak to myslel, ale v každém případě se máme na co těšit.

NASLOUCHÁNÍ

Přednáška A.Č. Bhaktivédanty Swamiho Prabhupády

Šrí Kršna popisuje mahátmy jako velké duše, které uctívají Nejvyššího Pána způsobem nazvaným kirtan. *Kirtana* znamená „zpívání“ nebo podrobněji „opěvování“. Opěvovat lze hudbou, ale i slovy psanými či mluvenými. A všechny druhy se nazývají *kirtana*. Oddaná služba Pánu začíná s *kirtana* a se *šrava*na, nasloucháním. Pokud jste o něčem ještě neslyšeli, nemůžete to popsat. Co chcete popisovat? Když nic nevíte o Nejvyšším Pánu, jak o NĚm chcete mluvit? Proto je nejprve třeba naslouchat.

Veškerá vědecká literatura se nazývá *śruti-śāstra*. *Śruti* znamená „obdržet nasloucháním“. Pokud chcete poznat Nejvyšší Duši, nemusíte být hmotně kvalifikováni. Můžete zůstat takoví, jací jste. Ale musíte jednoduše poslouchat a Bůh vám tuto schopnost dá. Zdokonalíte se, když budete poslouchat o Bohu z autoritativních zdrojů. Proto je podstatný první princip — naslouchání.

Dříve naslouchali studenti Védám od svých duchovních mistrů. Například v Bhagavad-gítě čteme o tom, jak Ardžuna poslouchal Kršnu. Na bojišti nestudoval vedánskou filozofii, ale jednoduše naslouchal. Poslouchat můžete kdekoli, dokonce i na bojišti můžete naslouchat z autoritativního zdroje. Takže toto je již od nepaměti způsob, jak získat poznání.

Naslouchání znamená přijímání poznání — nikoliv vytváření poznání. Někteří lidé si myslí: „Proč bych měl poslouchat? Já přece umím myslet. Já umím spekulovat. Vytvořím něco nového v okruhu svých přátel.“ To je nesmysl. To není vědecký způsob. Vědecký

způsob je naslouchání. Poznání můžete získat dvěma způsoby: vzestupně a sestupně. „Vzestupně“ znamená, že se snažíme dostat výš, povýšit sami sebe svou vlastní silou. A „sestupně“ znamená održet ryzí poznání od někoho, kdo je již pokročilý, od někoho, kdo již zná Absolutní Pravdu. Jako vědecký proces k získání poznání se nedoporučuje vzestupný neboli induktivní způsob. Vědecké získávání poznání je sestupné neboli deduktivní. Je to způsob, při kterém student pokorně naslouchá pravému duchovnímu učiteli. Tímto způsobem k nám přichází opravdové poznání.

Jak jste četli ve čtvrté kapitole Bhagavad-gíty: *evam paramparā-prāptam imam rājarṣayo viduḥ*, toto poznání seberealizace se tradičně předává tímto způsobem — z duchovního učitele na žáka. Pán říká: „Vyjevil jsem toto poznání nejprve bohu Slunce Vivasvánovi a bůh Slunce sdělil toto poznání svému synu Manuovi. A Manu jej sdělil svému synu Ikšvákuovi.“ V té době byl Ikšvák králem této planety. Takže toto poznání sestupuje od Ikšváka — z otce na syna nebo z učitele na žáka.

A nyní, když se přerušila učenická posloupnost, říká Kršna: „Znovu vyjevují tento pradávny systém poznání tobě, Ardžuno, protože jsi Mým oddaným, protože jsi Mým drahým přítelem.“ Takže to je způsob, jakým lze získat poznání. Naslouchání je na prvním místě. Naslouchání je tak mocné, že pouhým nasloucháním z autoritativního zdroje se můžete zcela zdokonalit.

Je ale třeba naslouchat pokorně. *Jñāne prayāsam udapāsyā namanta*

eva. Toto je verš ze Šrīmad-Bhāgavata-mu. „Nepovyšuj se. Nesnaž se pochopit nejvyšší poznání, Absolutní Pravdu svou vlastní silou.“ Tvá inteligence je omezená, tvé smysly jsou nedokonalé. Sám to nemůžeš pochopit, musí ti to být předáno. Nesnaž se získat poznání o Nejvyšším vzestupným způsobem.

V dnešní době si mnozí myslí: „Vytvořím si svůj vlastní způsob. Proč bych měl přijímat nějakou autoritu? Já sám rozhodnu, kdo jsem a co je má povinnost.“ To se stává, ale není to vědecký proces. Vědecký proces je *śravaṇa*, naslouchání z pravého zdroje. Na cestě osvícení nás nemine úspěch, když se jednoduše vzdáme bláznivého snažení poznat Absolutní Pravdu vlastním úsilím a budeme pokorní.

Být „pokorný“ znamená vědět o své nedokonalosti. Dokud jsme podmíněni, podléháme čtyřem druhům nedokonalosti. Za prvé se dopouštíme chyb. Dokud jsme hmotně podmíněni, nemůžeme říci: „Nikdy nedělám chyby.“ To není možné. Mýlit se je lidské. To je jedna nedokonalost.

Za druhé podléháme iluzím. Za pravdu přijímáme různé nesmysly. Např. se ztotožňujeme s tímto tělem. Když se někoho zeptáme, kdo je, odpoví: „Jsem Američan.“ Ale kdo je Američan? Tato těla jsou americká. Ale my ne, protože nejsme tato těla. To je iluze.

Dále naše smysly jsou nedokonalé. Jsme velice pyšní na své oči, ale jakmile někdo zhasne, nevidíme nic. Takže naše oči jsou podmíněné. Stejně tak jsou podmíněné i všechny ostatní smysly.

A nakonec máme sklon k podvádění. Nic nevíme, ale chceme ostatní oklamat, aby si mysleli, že víme všechno. Mohu být prvotřídním bláznem, ale

přesto začnu přednášet žákům svá bláznovství. To je podvádění.

Je třeba naučit se Absolutní Pravdě z autoritativních zdrojů a potom předávat toto poznání ostatním. Kršna učil Ardžunu a my přednášíme stejnou filozofii. Ti, kdo následují Ardžunův pokorný postoj, jsou pravými studenty Bhagavad-gíty.

Takže naše snaha pochopit Absolutní Pravdu nedokonalými smysly a zkušenostmi je marná. Musíme naslouchat. To je vědecký proces. Dříve žák odešel do domu duchovního učitele, do *guru-kuly*. Každý bráhma, každá seberealizovaná duše, každý *vipra* (neboli odborník v poznání vědecké literatury) byl obklopen několika brahmačárinými, žáky žijícími v celibátu. Následovali pravidla a předpisy života brahmačárinů a žili v domě duchovního učitele. On je učil opravdovému poznání z vědecké literatury. Toto je správný způsob vzdělávání. Proto bychom neměli přijímat vzestupný postup. *Jñāne prayāsam udapāsyā*. *Udapāsyā* znamená „zanechej“ a *namanta eva* „buď pokorný“. *Namanta eva jīvanti san-mukharitām bhavadīya-vārtām*: Nasloucháme-li od realizované duše — stejně jako Ardžuna naslouchal od Kršny, dokonalé osoby — získáme životní dokonalost bez jakýchkoliv obtíží.

Také bychom měli naslouchat od Kršnova zástupce, oddaného Kršny. Např. Ardžuna se stal zástupcem Kršny. Proč? Kršna řekl: *bhaktō'si* — „Protože jsi Můj oddaný.“ Ale nikdo se nemůže stát zástupcem Kršny nebo Boha, aniž by byl Jeho oddaným. Ten, kdo si myslí, že je Bůh, se nemůže stát zástupcem Boha.

Dejme tomu, že jste obchodník a pošlete svého zástupce uzavřít nějaký obchod. Ale když se váš zástupce bude

představovat zákazníkovi jako majitel, jak dlouho s tím může pokračovat? Jakmile zaměstnavatel zjistí, že se tento blázen představuje jako majitel firmy, ihned ho vyhodí. Protože podváděl. On *není* majitel. Stejně tak, řekne-li někdo: „Já jsem Bůh,“ je to podvodník.

Samozřejmě, že bychom se měli považovat za schopné poznat Boha. To je jiná věc. Ale přestože jsem nepatrná částka Boha, jsem *kvalitativně* stejný jako Bůh.

Například i molekula zlata je zlato. Stejně tak i když jsme nepatrnými částkami Nejvyššího, máme stejné vlastnosti jako On. Mohu-li tedy studovat sebe, mohu studovat Boha a tak pochopit Jeho vlastnosti. Ale nemohu pochopit míru Jeho vlastností.

Dejme tomu, že vám někdo nabídne dobrou rýži. Nejdříve se nezajímáte, kolik rýže má na skladě, ale ze vzorku můžete poznat kvalitu rýže a rozhodnout se ji koupit. Teprve potom se ptáte: „Kolik rýže máte na skladě, abych ji mohl koupit?“ Takže kvantita je jiná věc. Ale podle kvality si můžete vybrat rýži. Stejným způsobem jste kvalitativně totožní s Bohem, ale kvantitativně jste odlišní. Bůh je velký a vy jste malí.

Proto nemůžete říkat: „Já jsem Bůh.“ Budete-li se prohlašovat za Boha, lidé vás můžou vyzvat: „Jsi-li Bůh, ukaž nám, jak jsi všemohoucí.“ A to nemůžete ukázat. Proto se nemůžete prohlašovat za Boha. Kršna dal důkaz o tom, že je Bůh. Jak? V Bhagavad-gítě. V jedenácté kapitole prosí Ardžuna: „Kršno, laskavě mi, prosím, ukaž Svou vesmírnou podobu.“ A Kršna mu ji ukázal.

Toto bylo Ardžunovo poselství celému světu: „V budoucnosti se bude mnoho bláznů prohlašovat za Boha.

Nenechte se jimi oklamat. Jen je požádejte, aby vám ukázali svou vesmírnou podobu. Jsou-li toho schopni, přijměte je za Boha. Ale nepřijímejte levně za Boha blázna.“

Toto je největší nedokonalost: někdo je ovlivněn silnými zákony hmotné přírody — je zničený i když ho jen začnou bolet zuby — a nyní se prohlašuje za Boha. Toto bláznovství mohou přijmout pouze stejně blázniví lidé. Bůh je svrchovaný. Nikdo jiný nemůže být Bohem a nikdo jiný se Mu nemůže vyrovnat.

Ve vědecké literatuře je Bůh označen jako *asamordhva*. *Asama* znamená „ten, jemuž se nikdo nevyrovná“. *A ūrdhva* znamená „ten, koho nikdo nepřevyšuje“. Nikdo nemůže být roven Bohu a nikdo nemůže být vyšší než Bůh. Ať už je někdo jakkoliv veliký, vždy je nižší než Bůh. V této souvislosti můžeme citovat jeden pěkný verš: *śiva-viriñci-nutam*. *Śiva* znamená Pán Śiva a *viriñci* znamená Pán Brahma. Jsou považováni za nejvyšší polobohy v tomto hmotném světě. Ale také oni vzdávají uctivé poklony Višnuovi neboli Bohu. Nikdo se tedy nevyrovná Bohu. Proto je lepší být pokorný, než se snažit stát se Bohem se svým nepatrným poznáním a nedokonalými smysly. *Jñāne prayāsam udapāsyā*: „Vzdej se bláhové představy, že poznáš Boha pomocí spekulace. Buď pokorný a snaž se naslouchat od pravých autorit.“

Kdo je autorita? Kršna — Bůh, nebo Jeho zástupce, jako Pán Ježíš Kristus. Kristus je zástupcem Boha. Proto je autorita. Stejně tak je to s každou autorizovanou inkarnací. Taková inkarnace nikdy neřekne: „Já jsem Bůh.“ Pouze: „Já jsem služebník Pána.“ Proto je pověřen zastupovat Boha. Nikdy by neřekl: „Já jsem Bůh.“

Říká: „Jsem služebník Boha,“ nebo „Jsem synem Boha,“ nebo „Jsem oddaným Boha.“ To je pravý zástupce.

Jemu bychom měli pokorně naslouchat, *sthāne sthitāh*. *Sthāne sthitāh* znamená „zůstaň ve svém postavení“. Například nasloucháte Bhagavad-gítě. Někdo z vás je lékař, někdo je technik, někdo obchodník a někdo úředník. To nevádí. Můžete zůstat u svého zaměstnání. Zůstaňte Američany, zůstaňte křesťany. To nevádí. Ale není na škodu naslouchat Bhagavad-gítě. To není na škodu, protože tak získáte poznání. Bude z vás lepší křesťan, bude z vás lepší Američan. Chápete to? My se nesnažíme převrátit Američany na Indy a křesťany na hindy. To není naše mise. Pouze učíme vědě o Kršnovi, vědě o Bohu, vědomí Kršny.

Každý se může naučit této vědě. Na univerzitě také nehraje žádnou roli, jste-li Američan nebo Ind nebo Afričan. Na univerzitě má každý možnost získat vědecké poznání. Tak je tomu i s uvědomováním si Kršny, s vědou o Bohu. Každý se může zúčastnit. *Sthāne sthitāh* — není třeba nic měnit. *Śruti-gatāni tanu-vān-manobhir*: pokus se přizpůsobit poznání své tělo, mysl a inteligenci.

Pakliže tak učiníte, výsledkem bude *prāyaśo 'jita jito 'py asi tais tri-lokyām*: přemůžete nepřemožitelného Pána. Jiné jméno pro Boha je Adžit. *Ajita* znamená „nepřemožitelný“. Protože jsou všichni nižší než Bůh, kdo by Ho mohl přemoci? My nemůžeme přemoci ani energii Boha, což teprve Jeho Samotného. V našem současném životě jsme všichni ovlivněni hmotnou energií Boha. Nemůžeme přemoci ani energii, tak jak bychom mohli přemoci Boha? To není možné. Proto další jméno Boha je Adžit, neboli „nepřemožitelný“. Ale tato nepřemožitelná

osoba je někdy přemožena. Jak? Pokorným nasloucháním o Bohu a snahou se pěkně podřídit tomuto poznání. To je vše.

Bůh není ani křesťan, ani hind, ani muslim, ani cokoliv jiného, Bůh je Bůh. Nasloucháte-li pokorně Bhagavad-gítě a snažíte-li se ji aplikovat na svém těle, myslí a inteligenci, pochopíte Boha tak pěkně, že i když je Bůh nepřemožitelný, vy Ho přemůžete. Přemůžete Ho tímto jednoduchým procesem. Proto je *śravaṇa* (naslouchání) tak důležité a proto je prvním krokem v oddané službě naslouchání. A budete-li vše, co jste se naučili, dál vyprávět, pomůže vám to povýšit se na cestě poznání. Pokud jste naslouchali s náležitým vědomím a snažíte se to zopakovat mezi přáteli a rodinnými členy - cokoliv, o čem jsme dnes diskutovali, upevníte se v tomto poznání. Tomu se říká *kīrtana*, opěvování. *Śravaṇam kīrtanam*: naslouchání a opěvování.

Dnem i nocí něco posloucháme. Máme televizi, rádio, noviny. Existuje tolik věcí, o kterých by se dalo poslouchat, ale takové naslouchání nám nepomůže k seberealizaci. *Śravaṇam kīrtanam viśṇoḥ*. Měli bychom zasvětit svůj čas naslouchání a opěvování Višnu, Kršny. *Kṛṣṇa-kīrtanam*. *Kīrtanād eva kṛṣṇasya mukta-saṅgaḥ param vrajet*. Pokud pouze nasloucháte a zpíváte o Kršnovi, zbavíte se hmotného zapletení a povýšíte se na nejvyšší úroveň, do Božího království. Naslouchání a opěvování — to je lék doporučený pro tento věk. Nic jiného nemůžete s úspěchem provádět. Nemůžete provádět oběti, nemůžete spekulovat, nemůžete provádět mystickou jógu. Nic. Můžete pouze pokorně naslouchat vědě o Kršnovi z autoritativního zdroje. Pokuste se o to a budete dokonalí. Haré Kršna!

Pout' k oblakům

Vysoko nad hladinou moře, tam, kde se hory dotýkají nebe, prameni posvátné řeky Indie. Zde vysoko v horách, výše než 3 000 m n.m. taje sníh a vytváří řeky Jamunu a Gangu. Tato posvátná země je denně cílem nesčetných poutníků.

V Indii je mnoho posvátných míst, ale čtyři z nich jsou nejdůležitější: Dváraka, Džagannáth Puri, Raměšvaram a Badrináth, kde se postupně v každém věku zjevil Šrí Kršna, Nejvyšší Osobnost Božství. V Satjajuze se Kršna zjevil jako Badri Narájana v Himálájích na místě, které se nyní jmenuje Badrináth či Badrikašram. Ze Šrímad-Bhágavatamu se dozvídáme, že Šrí Kršna poslal Svého oddaného Uddhavu do Badrikašramu, aby tam o NĚm meditoval. Již v té době byl Badrináth cílem mnoha poutníků. I dnes se tisíce Indů vydává na pouť za Šrí Badri Narájanem, aby položili svou hlavu do prachu posvátného Badrináth dhámu, i přes to, že cesta sem je velice náročná a riskantní.

Haridwar - brána do nebe - leží na úpatí Himálájí jako vstupní brána. *Hari* je Šrí Kršna či Šrí Višnu a *dwar* je brána. Haridwar je tedy vstupní branou do Badrináthu ke Šrí Kršnovi. Zde se Ganga valí z Himálájí a mocný proud se rozlévá do širokého údolí. Ganga je uctívána jako *svatá matka*, která dává a zabezpečuje život a očišťuje od všech hříchů. Od brzkého rána až do pozdní noci zde stovky poutníků provádí posvátnou koupel, uctívá Gangu a obětuje jí květy a oheň. Každý večer se účastní stovky oddaných velkého áratí na Har-ki-pauri. Je to nezapomenutelný zážitek vidět za soumraku tisíce hořících lampiček obětovaných matce Ganze za doprovodu gongů a modliteb poutníků k Nejvyšší Osobnosti Božství na nábřeží Har-ki-pauri, kde Ganga s hukotem teče velkou rychlostí. Har-ki-pauri ghat se jmenuje podle otisků lotosových chodidel Hariho v kameni, který je umístěn ve stěně nábřeží. Haridwar je také místem Kumbhamely, obrovského náboženského festivalu, na který přicházejí tisíce poutníků a který se koná jednou za dvanáct let (příští bude v roce 1998). Nezapomenutelný byl i náš harinám na tomto nábřeží, zcela odlišný od harinámů na Západě. Zde se všichni s radostí přidávali ke zpívání Haré Kršna mahá-mantry. S údivem pozorovali nás bělochy, jak šťastně tancujeme a zpíváme Haré Kršna, zatímco oni se snaží napodobovat západní civilizaci. V Haridwaru máme malé středisko, jehož vedoucí Badri Višal dás, syn bráhmány z Badrináthu nás doprovázel na cestě do Himálájí.

Krátce po přeletu do Delhí jsme se autobusem vydali na sedmihodinovou cestu do Haridwaru. Pět kilometrů před Haridwarem jsme se za soumraku poklonili Ganze a vykoupali se v jejích chladných posvátných vodách na místě nazvaném Kankhal, které kdysi bylo hlavním městem krále Dakši, otce Satí. Zde se Satí upálila v obětním ohni svého otce poté, co urazil jejího manžela Šivu. Velký chrám Šivy jako Dakšéšvar

Mahádéva je na místě, kde se polobozi modlili za záchranu Dakšova života k Šivovi, který sem přišel zachránit Satí a potrestat krále Dakšu.

Ještě ten večer jsme dojeli do Ršíkěše, dalšího posvátného místa, kde přebývá mnoho světců a jogínů. Nejvyšší Pán je zde uctíván jako Višnu, Hršíkěša Narájana. Lakšman, bratr Šrí Rámačandry zde prováděl odříkání, aby získal službu od Rámy. Je zde mnoho šivaistů a ášramů novodobých jogických společností, přesto v hlavních chrámech je vůdčím Božstvem Rádha-Kršna, Lakšmí-Narájana či Síta-Ráma. Při večerním harinámu, kdy se k našemu průvodu přidalo i několik jogínů, jsme zpívali a tancovali v několika velkých chrámech, rozdávali prasádam na hlavní ulici Ršíkěše a pod ohromnou sochou Kršny na Ardžunově voze na nábreží Gangy.

Po odpočinku a částečné aklimatizaci jsme vyrazili na cestu k oblakům nikoliv pěšky a bosí, ale autobusem a v botech jako poutníci Kalijugy. V údolí pod klikatou a kamenitou silnicí se valila namodralá a průzračná Ganga.

Ganga pramení u lotosových nohou Višnu a protéká celým vesmírem. Na Zem stéká na hlavu Šivy, který sedí pohroužen v meditaci o Nejvyšší Osobnosti Božství v Himalájích, a dělí se na pět velkých řek, které se zase stýkají. Na naší cestě jsme postupně viděli všechny jejich soutoky. V Dévprajágu, kde se koupou polobozi (*deva* - polobůh, *prayag* - soutok) a kde je uctíváno velké Božstvo Šrí Rámačandry, který zde prováděl odříkání, aby se očistil po zabití velkého démona Rávany, se stýkají dravé proudy Bhagirati a Alakanandy. Odtud se této divoké vodě říká Ganga. V Rudraprajágu přitéká k Alakanandě Mandakini, v Karnaprajágu Pindar, v Nandaprajágu Nandakini a ve Višnuprajágu Dhauli Ganga.

Indičtí řidiči vynikají svou nebojácností a vzhledem ke stavu silnic i nepřiměřenou rychlostí. Ten, kdo má slabé nervy, ať se radši nedívá dopředu. Vyhýbání se na poslední chvíli a míjení o pár centimetrů by psychicky nevydržel. Cesta neustále stoupá a zužuje se, teplota

klesá a nebezpečí padajících kamenů ze skal a motorových vozidel do údolí Gangy stoupá. Neustále zpívám Haré Kršna na rúženci a cítím se bezpečně.

Před Višnuprajágem je městečko Jóšimath, sídlo Šankaráčárji, který zde zavedl uctívání šalagram-šily Šrí Nrsimhadévy, Božstva, které se samo manifestovalo a Jehož pravá ruka se neustále zužuje. Je řečeno, že když se ruka úplně zlomí, dvě hory Džaja a Vidžaja (strážci vstupní brány na Vaikunthy), které se tyčí nad údolím vedoucím k Badrináthu, se zhrouť, zatarasí vstup do Badrikašramu a Kalijuga, věk nesvárů a pokrytectví začne v celé své ohyzdnosti. Byli jsme nuceni zde přespat, protože z hory Džaja spadla velká skála na silnici a desítky autobusů čekaly, až se odklidí kameny z cesty. Ráno jsem utíkala do chrámu, abych viděla *abhišek*, koupání Božstva a tak mohla spatřit i Jeho podobu, která je přes den oblečená a ozdobená šperky a květinami. *Pudžári* - kněz přinesl po obřadu 30 cm velké Božstvo z černého kamene až před oltář, aby nám je ukázal. Jeho pravá ruka byla v jednom místě tenká už jen jako dvě jehly.

Po několika dnech jízdy z Ršíkěše jsme překonali vzdálenost 300 km, převýšení 2 800 m a mnohá nebezpečí. Konečně vjíždíme do širokého údolí Badrináthu ve výši 3 110 m n.m., nad nímž se tyčí zasněžené vrcholky Himalájí a kterým protéká zpěňná modrá Alakananda, která se neustále modlí ke Šrí Badrináthovi svým burácivým hlasem. Zlatá kopule chrámu září. Klaním se v prachu svatého dhámu (posvátného místa) a spěchám s davem ostatních poutníků do chrámu. Napětí a touha spatřit Šrí Badri Višalu stoupá v jejich společnosti. Cesta do chrámu vede po mostě nad burácející Alakanandou a po schodech vroubených žebrajícími jogíny. Procházíme bohatě zdobenou vstupní branou a čekáme ve frontě točící se kolem chrámu na *daršan*, přijetí u Nejvyššího Pána. Atmosféra je přímo extaticky zbožně uctívá, zvláštní hudba, gongy, zvony, lastury, modlící se poutníci, kteří přinášejí Badri Narájanovi různé dary, girlandy z himálájských tulasi, různé cukříky, oře-

chy, šperky či peníze. Konečně spatřuji Šrí Badri Višalu. Cítím, že jsem nepatrná, závislá a bez jakýchkoliv kvalit. Třesu se a se slzami v očích děkuji, že mi dovolil Ho vidět. Klaním se a prosím o službu a silu ji vykonávat. Dav mě tlačí ven z chrámu. Sedím na nádvoří a přemýšlím o tomto zvláštním zážitku, který by dr. Remeš jistě nazval davovou sugescí. Ale já opravdu jsem nepatrná částka Kršny zcela závislá na Jeho milosti a v porovnání s Ním jsem jako nic a opravdu chci, aby mě použil ve Svě službě. Děkuji za tento zážitek a nechci na něj nikdy zapomenout.

Kdysi žil velký démon Mura, kterého nemohl nikdo přemoci. Všichni polobozi se před ním klepali strachem a proto se vydali za Šrí Narájanou, aby je ochránil a démona zabil. Šrí Narájana se rozhodl podstoupit tvrdá odříkání, aby získal sílu k zabití démona a usadil se k meditaci v Himalájích. Šrí Lakšmí déví, Jeho věčná společnice, která nestále masíruje lotosová chodidla Šrí Narájany, ztratila svou službu, protože zaujal pozici lotosového sedu. Proto přijala podobu stromu *badri* a postavila se nad Šrí Narájanou, aby Ho chránila před sněhem a sluncem. Když Šrí Náthdží dokončil odříkání, zabil démona a protože byl potěšen službou Lakšmí déví, oznámil jí, že toto místo se bude jmenovat po nich obou: *Badri* a *Náth*. Po tisíciletí se zde uctívá asi půl metru vysoké Božstvo Badrináthy z černého kamene sedící v padmásaně, které se samo manifestovalo.

Na druhý den se brzy ráno koupeme pod chrámem v Taptakundu, jezírku, ve kterém vyvěrá horký sirný pramen a spěcháme na ranní obřad s *abhišekem*, abychom mohli spatřit podobu Badri Narájany bez ozdob. Naše další cesta vede pěšky k šest kilometrů vzdálené jeskyni Šríly Vjasadévy, ve které diktoval Šrímad-Bhágavatam a k prameni řeky Sarasvatí. Toto území je přísně chráněné indickými vojsky. Hranice s Čínou je vzdálená pouhých 90 km. Musíme odevzdat pasy a fotoaparáty, aby nás tam vůbec pustili. Šplháme po strmém svahu pod sedmitisícovými štíty k jeskyni, která z venku vypadá jako otevřená kniha

(sedimenty ve skále) a v níž sedí Šríla Vjasadéva. Modlím se o touhu studovat Šrímad-Bhágavatam a chápat jeho poselství.

Cestou zpátky pozoruji místní vesničany, jak tvrdě pracují na svých kamenitých poličkách a ořou s voly. V jejich tvářích byste těžko hledali ústaranost a nervozitu lidí z města. Jsou jednoduší a šťastní. Za několik dní opět naloží veškerý svůj majetek na oslíky a půjdou 230 km dolů do Dévprajágu, aby tam 6 měsíců přečkali zimu. Dnes v noci již sněžilo.

Kněží v chrámu přinesou spoustu surovin k vaření do chrámu, zamknou a také odejdou. Po celou zimu vaří pro Šrí Badri Višála Lakšmí déví a když se na jaře vrátí, suroviny jsou pryč a na oltáři hoří obětní oheň.

Vracíme se o něco dříve než jsme plánovali. Mnozí souputníci jsou nemocní, nesnesli výšku a zimu. Jsou rádi, že jedeme dolů. Teplota a tlak opět stoupá. Toužím se sem vrátit, znovu zažít tuto zvláštní zbožně uctívou atmosféru a vidět víc, jako např. otisky lotosových nohou Šrí Badri Višála ve skále nad Badrináthem. Chcete-li, můžeme jet příště společně.

INFORMACE

NOVÉ KNIHY Kršnova vegetariánská kuchařka

130 tradičních vědeckých receptů, filozofie vegetariánství, mnoho barevných fotografií, vázaná na křídovém papíře, 304 stran, 135,- Kč.

Nauka o seberealizaci

Druhý díl oblíbené knihy Vědecké poznání duše. Články, rozhovory a přednášky Šrí Šrímad A.Č. Bhaktivédanty Swamiho Prabhupády. Brožovaná, 304 stran, 8 barevných ilustrací, 60,- Kč.

Vegetariánská majonéza

1 neslazené kondenz. mléko Tatra
stejně množství rostlinného oleje
2 čl mletého černého pepře
2 čl mletého hořčičného semínka
2 čl soli

Vše smíchejte a za stálého šlehání přilévejte citrónovou šťávu, dokud majonéza nezhoustne.

Máte-li zájem získat informace o ochraně zvířat před týráním, vězněním, zneužíváním, bolestí a zabíjením, napište na adresu:

SLOBODA ZVIERAT
Poste restante
040 01 Košice 1

Zveme Vás na pravidelné programy do Jeseníku. Konají se každou sobotu od 14 hodin v klubu Šachové kavárny (u Jesenky).

Zvláště bychom chtěli upozornit na audiovizuální program z Vrnđávanu v pondělí 27. prosince od 16 hodin. Další větší program s oddanými z Kršnova dvora se bude konat v sobotu 15. ledna.

Možná jste si všimli stále agresivnějších výpadů „českých odborníků přes náboženské otázky“ dr. Remeše a dr. Novotného proti novým náboženským seskupením. Znáte-li nějakého právníka, který by byl ochoten oponovat těmto výpadům právní cestou, ozvěte se.

Sestavuji seznam vegetariánských restaurací a dalších míst, kde se může vegetarián najíst, např. prodej zdravé výživy s občerstvením, salátových barů atd. Seznam zveřejní časopis Dotek a poskytnu jej ke zveřejnění komukoliv dalšímu. Prosím Vás o pomoc, neboť bez Vaší spolupráce seznam nemůže vzniknout.

Pokud je ve Vašem městě taková provozovna, buďte tak laskavi a napište mi o ní nebo upozorněte na tuto výzvu jejího vedoucího. Potřebuji vědět: název, přesnou adresu, o jakou provozovnu jde a co poskytuje, provozní dobu, jak se tam dostane osoba, která Vaše město nezná (např. dopravní spojení, blízký orientační bod atd.).

Předem velice děkuji.
Libor Kotoun
Kodaňská 20
101 00 Praha 10

REINKARNACE

Souhrnná věda o stěhování duše (5)

Externí reinkarnace Výměna těla v okamžiku smrti

Co se stane s duší v okamžiku smrti současného fyzického těla? Jinými slovy: Kam jdeme, když zemřeme? A také: Máme vliv na naše příští místo určení? Můžeme si sami vybrat svůj budoucí život?

V Bhagavad-gítě najdeme k těmto otázkám klíčový verš:

„Tak jako vtělená duše prochází v tomto těle z dětství do mládí a do stáří, přechází také duše v okamžiku smrti do jiného těla. Moudrý člověk se touto změnou nedá zmást.“ (Bg. 2.13)

Dále Bhagavad-gíta vysvětluje, že stav vědomí v kritickém okamžiku smrti je rozhodující pro výběr nového těla:

„Každý dospěje právě do toho stavu bytí, na který myslí, když opouští své tělo.“ (Bg. 8.6)

V okamžiku smrti opouští duše společně s jemnohmotným tělem (myšlení, citění a chtění) tělo hrubohmotné, fyzické. Jemnohmotné tělo (v parapsychologii se nazývá také astrální tělo), to znamená naše vlastní přání a myšlenky mají konečný rozhodný vliv na určení našeho příštího těla. Toto stěhování duše z těla do těla se nazývá externí reinkarnace.

Ve Šrímad-Bhágavatamu (*Bhāgavata Purāṇa*) se říká:

„Podle toho, zda se jemnohmotné tělo živé bytosti nachází ve vyšším či nižším stavu, přijme vyšší či nižší hmotné tělo. Hmotná mysl, která pokrývá duši, ji přenáší do různých živočišných druhů a díky myslí trpí nebo si užívá hmotného štěstí či strasti. Kromě toho vytváří mysl, která je takto uvedena do iluze, zbožné a hříšné činnosti stejně tak jako na ně následující karmu,

a tím je duše podmíněna. Mysl tak nutí živé bytosti putovat v hmotném světě různými živočišnými druhy... Velcí učenci říkají, že tělesný zjev, zajetí a osvobození jsou zapříčiněny myslí.“ (ŠB. 5.11.5-7)

A Šríla Prabhupáda píše následující ve svém výkladu k verši 3.26.34 ve Šrímad-Bhágavatamu, který definuje činnosti a charakteristické znaky pátého hrubohmotného prvku, éterického prostoru:

„Moderní věda dokázala přenosem televizních signálů, kdy jsou přenášeny tvary a fotografie z jednoho místa na druhé prostřednictvím působení éterických elementů, že existují jemnohmotné tvary v éteru. Šrímad-Bhágavatam obsahuje potenciální základ velkých vědeckých výzkumných prací, protože vysvětluje, jak jsou jemnohmotné podoby vytvářeny z éterických prvků, jaké jsou jejich charakteristické znaky a činnosti a jak se projevují vnímatelné prvky, tedy vzduch, oheň, voda a země z jemnohmotné podoby. Myšlení, citění a chtění jsou také činnosti na úrovni éterického bytí.“

Výrok Bhagavad-gíty (8.6), že stav mysli v okamžiku smrti je základem příštího zrození, je zde též potvrzen. Myšlenky se zřetelně mění pouze když je jim k tomu dána možnost znečištění či vývojem hrubých prvků z jemnohmotné podoby.

Skutečnost, že se duše nereinkarnuje bez jemnohmotného těla, je mimo to potvrzena i úspěchy parapsychologického bádání, kterému se za pomoci různých metod podařilo vybavit si vzpomínky na předešlé životy z oblasti podvědomí.

To je samozřejmě možné pouze když nosič těchto vzpomínek reinkarnuje zároveň s duší. Podle védské psychologie je paměť funkcí inteligence, která je součástí jemno- hmotného těla.

I když příroda zařídila, že s okamžikem narození zapomínáme na předešlý život, je možné určitými praktikami znovu oživit aktivní vzpomínky na předešlé inkarnace. U určitých vyjímk, zvláště u dětí, je dokázána schopnost těchto vzpomínek i spontánně, tedy bez vnějšího vlivu média nebo therapeuta.

Definice pojmu REINKARNACE

Na tomto místě si již můžeme odvodit védskou definici pojmu reinkarnace (stěhování duší):

Reinkarnace je pokračující stěhování duše společně s jejím jemnohmotným tělem z jednoho hrubohmotného těla do druhého a to podle její individuální karmy.

V příštím Kršnově zpravodaji si vysvětlíme pojem karma.

VAIŠŇAVSKÝ KALENDÁŘ

GAURABDA 507

- 24.12. Pá Mókšada Ekádaší, půst
- 25.12. So Dvádaší, přerušení půstu mezi 8:00 - 10:42
  - 1. 1. So Šríla Bhaktisiddhánta Sarasvatí Thákur, odchod, půst do poledne
- 8. 1. So Saphala Ekádaší, půst
- 9. 1. Ne Trajódaší, přerušení půstu mezi 7:59 - 10:46
- 23. 1. Ne Putrada Ekádaší, půst
- 24. 1. Po Dvádaší, přerušení půstu mezi 7:47 - 10:45
- 6. 2. Ne Šat-tila Ekádaší, půst
- 7. 2. Po Dvádaší, přerušení půstu mezi 7:28 - 10:40

Kršnův zpravodaj je dvouměsíčník pro přátele a oddané Kršny.
Roční předplatné činí 60,- Kč (5,- výtisk + 5,- poštovné).
Členové Společnosti přátel a oddaných Kršny obdrží každý výtisk zdarma.
Vydává a rozšiřuje Zásilková služba hnutí Haré Kršna,
Kršnův dvůr, 257 28 Chotýšany.

*Hare Kṛṣṇa Hare Kṛṣṇa Kṛṣṇa Kṛṣṇa Hare Hare
Hare Rāma Hare Rāma Rāma Rāma Hare Hare*